

Interviu cu Julián Carrón

«**Suveranismele sunt falimentare. Creștinul trebuie să învingă frica**»

Gian Guido Vecchi, Corriere della Sera, 10 ianuarie 2019

Don Carrón: migranții, înainte de a fi niște numere, sunt niște persoane, niște istorii
«Îmi amintesc ce impresionat am fost când am aflat despre un imigrat pakistanez care, ajuns extenuat într-un centru de primire italian, a întâlnit un voluntar care l-a chemat și l-a întrebat dacă dorește paste goale sau cu sos, carne sau pește. Bărbatul a izbucnit în plâns, nimeni nu îl mai strigase pe nume. Un gest simplu de umanitate l-a făcut să își schimbe părerea despre cei care înainte erau pentru el doar niște „necredincioși”». Don Julián Carrón, ales de către fondatorul Don Luigi Giussani ca succesor al său, conduce Comunione e Liberazione din 2005.

A fost nevoie de nouăsprezece zile ca să fie ajutați 49 de oameni lăsați în largul mării. Ce se întâmplă în Europa dacă a trebuit să intervină papa Francisc la Angelus ca să-i scuture pe conducători?

«Este semnul unei crize care nu este în primul rând politică sau economică, ci antropologică, fiindcă se referă la fundamentele vieții personale și sociale. O ciudată întunecare a gândirii îl constrânge pe Papa să pună din nou, în fața tuturor, realitatea, înainte de idei și coalizări. Deja Benedict al XVI-lea amintea că experiența migratorie face ca persoanele să fie vulnerabile: exploatare, abuzuri, violență. De aceea, actualul pontefice ne recheamă pe toți să respectăm imperativul moral de a le garanta migranților protecția drepturilor fundamentale și respectarea demnității lor. Creștinul recunoaște că migranții au nevoie de legi și de programe de dezvoltare, la fel de mult ca și de „a fi priviți în ochi”, spunea Francisc: „Au nevoie de Dumnezeu, întâlnit prin iubire gratuită”. Atunci totul se poate schimba».

Poate că problema este că se vorbește de numere, de «clandestini» în abstract ...

«Chiar așa și este. Face parte din reducția privirii noastre care ne împiedică să surprindem umanul. Migranții, înainte de a fi niște numere, sunt niște persoane concrete, niște chipuri, nume, istorii, a spus Papa la Lesbo în 2016. Ar trebui să fie evident, dar nu mai este, semn că a intrat în criză raportul nostru cu realitatea: de aceea cuvintele sale sună ca fiind „revoluționare”. Totul este privit prin niște filtre care nu mai ajung la persoana reală. Papa ne arată metoda: „Lucrurile se văd bine doar prin apropierea dată de îndurare”».

Francisc a acuzat reapariția populismelor și a naționalismelor care «slăbesc sistemul multilateral». De ce se întâmplă asta?

«De-a lungul timpului a predominat dimensiunea universală, o tentativă care își are rădăcinile în iluminism: păstrarea valorilor – persoana, viața, familia, societatea – care au fost separate de apartenența la istoria particulară care le-a generat. Globalizării, expresiei ultimei tentative iluministe, i se opune o concepție de apartenență naționalistă. Dar această reacție nu rezolvă problema, ci doar o mută mai încolo, amânând rezolvarea ei: un echilibru corect între apartenența la o istorie particulară și deschiderea în fața universalului.

Cum se poate remedia strategia fricii?

«Se poate remedia doar dacă se găsește adevăratul răspuns la frică. Frica nu poate fi învinsă cu ajutorul violenței, a închiderii, a zidurilor, care sunt toate expresii ale unei înfrângerii. Frica poate fi învinsă doar de către o prezență. Ceea ce învinge frica de întuneric, în cazul unui copil, este prezența unică a mamei. Fiecare va trebui să descopere în viața sa care prezențe răspund propriilor frici».

Provocarea suveranistă, de la Bannon la Salvini, arborează «valorile creștine». Ce poate face în acest caz Biserica?

«Biserica este chemată la misiunea ei unică. Ea păzește „secretul” victoriei asupra fricii, unica Prezență care o învinge fără să aibă nevoie de nicio violență. Pentru Biserică aceasta este o oportunitate formidabilă ca să își redescopere misiunea: anunțarea acestei Prezențe, mărturisirea ei. Doar dacă se lasă cuprinsă de prezența lui Cristos le va putea mărturisi tuturor o modalitate adecvată de a învinge frica de provocările zilnice. Este contribuția pe care noi, creștinii, suntem chemați să o aducem: aceea de a genera bărbați și femei care să nu fie dominate de frică, în stare să creeze locuri capabile de a-i primi și integra pe cei care sunt diferiți de noi. Căile de ieșire bazate pe pură reacție sunt sortite eșecului din capul locului, chiar dacă pe termen scurt ar putea părea câștigătoare. Lipsește perspectiva istorică. Am asistat deja la prea multe situații în care a devenit predominantă o mentalitate care nu a rezistat în fața loviturii timpului. Vom vedea cât durează aceasta».

Ce le-ați spune credincioșilor seduși de suveranism?

«Să se privească pe sine și să vadă dacă suveranismul răspunde la așteptările lor sau nu, atunci când merg la culcare sau se trezesc dimineața. În acest moment dramatic se află în joc fiecare dintre noi și, deci, familia noastră, relațiile noastre, frații noștri nevoiași, societatea noastră. Ar fi un păcat să ratăm ocazia».